

Nr 152

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av överenskommelse mellan Sverige och Norge om avgränsning av kontinentalsockeln; given Stockholms slott den 18 oktober 1968.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att godkänna en överenskommelse den 24 juli 1968 mellan Sverige och Norge om avgränsning av kontinentalsockeln.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

Alva Myrdal

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att riksdagen godkänner en överenskommelse mellan Sverige och Norge, vari fastställs de områden av kontinentalsockeln mellan de båda länderna, över vilka Sverige resp. Norge utövar suveräna rättigheter i fråga om sockelns utforskande och tillgodogörande av dess naturtillgångar.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 18 oktober 1968.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Tillförordnade chefen för utrikesdepartementet, statsrådet Myrdal, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *godkännande av en överenskommelse mellan Sverige och Norge om avgränsning av kontinentalsockeln* och anför.

Det hävdvunna geologisk-geografiska begreppet kontinentalsockeln betecknar den långsamt sluttande del av havsbotten som ligger mellan stranden och den branta sluttningen ned mot de stora havsdjupen. Enligt lagen den 3 juni 1966 om kontinentalsockeln (prop. 1966:114, 3 LU 45, rskr 229) förstås därmed havsbotten och dess underlag inom allmänt vattenområde samt inom det havsområde utanför Sveriges territorialgräns som Konungen bestämmer i enlighet med Genèvekonventionen den 29 april 1958 om kontinentalsockeln, vilken Sverige tillträtt (prop. 1964:197, UU 12, rskr 400). Varje strandstat har ensam rätt att utforska sin del av kontinentalsockeln liksom att tillgodogöra sig dess naturtillgångar. En närmare bestämning av strandstaternas rättigheter görs i Genèvekonventionen.

Utanför Sveriges sjöterritorium utgör botten under de hav som omger vårt land kontinentalsockel i Genèvekonventionens mening ända fram till de kringliggande strandstaternas sjöterritorium. Detta förhållande gör det nödvändigt att avgränsa kontinentalsockeln mellan Sverige och de andra strandstaterna.

Enligt Genèvekonventionen, till vilken förutom Sverige också bl. a. Danmark, Finland, Polen och Sovjetunionen har anslutit sig, skall i de fall då samma kontinentalsockel gränsar till två eller flera stater sockelgränsen i första hand bestämmas genom överenskommelse mellan ifrågavarande stater. Norge är det första av våra grannländer, med vilket avtal ingåtts. De svenska och norska texterna till den i Stockholm den 24 juli 1968 dagtecknade överenskommelsen mellan Sverige och Norge om avgränsning av kontinentalsockeln torde få fogas som *bilaga 1* till statsrådsprotokollet i

detta ärende. I stället för det norska sjökort som hör till överenskommelsen torde som *bilaga 2* till protokollet få fogas en karta som utvisar gränslinjens sträckning.

Överenskommelsen innehåller i huvudsak följande.

I *art. 1* slås fast att gränslinjen i princip skall vara mittlinjen mellan de svenska och norska baslinjerna.

Vid gränslinjens dragning har överenskommelsen den 5 april 1967 om avgränsning av Sveriges och Norges fiskeområden i nordöstra Skagerack fått betydelse (prop. 1967: 118, UU 9, rskr 259). I 1967 års överenskommelse har fastställts en gränslinje i nordöstra Skagerack över vilken Sverige inte får utvidga sitt fiskeområde. Vid de svensk-norska förhandlingar som ledde fram till 1967 års överenskommelse rådde enighet om att den därvid överenskomna gränslinjen borde beaktas också när kontinentalsockeln skulle bli föremål för avgränsning. Enligt *art. 2* har sålunda gränslinjen som utgångspunkt den västligaste punkten på den yttre gränsen för Sveriges sjöterritorium mot Norge. Därifrån har den dragits som en rät linje till punkt A och sedan till punkt C i 1967 års överenskommelse. En strikt tillämpning av mittlinjeprincipen i detta område skulle ha medfört att gränslinjen hade dragits betydligt närmare den svenska kusten.

Från punkten C har mittlinjeprincipen lagts till grund för gränslinjen fram till slutpunkten, som utgör mittpunkt mellan de närmaste punkterna på de svenska, danska och norska baslinjerna. Vid mittpunktens bestämmande har samråd ägt rum med Danmark. Vid fastställandet av gränslinjens sträckning i detta område har praktiska överväganden medfört modifieringar i en strikt tillämpning av mittlinjeprincipen. En linje som på varje punkt ligger lika långt från de båda ländernas baslinjer skulle få en oregelbunden sträckning, som skulle vara svår att bestämma på öppna havet. Gränslinjen har därför dragits som två räta linjer, som så nära som möjligt ansluter sig till den teoretiska mittlinjen. Brytpunktens position har bestämts på sådant sätt, att Sverige och Norge får överhöghet över områden av kontinentalsockeln av samma ytvidd som om gränsen dragits med en strikt tillämpning av mittlinjeprincipen.

Positionerna för de i *art. 2* angivna punkterna liksom gränslinjen har enligt *art. 3* lagts in på ett sjökort som bifogats överenskommelsen.

Art. 4 behandlar det fallet att naturtillgångar på havsbottnen eller i denas underlag sträcker sig på ömse sidor om gränslinjen och de tillgångar som finns på den ena sidan helt eller delvis kan utvinnas på den andra sidan. På begäran av någon av staterna skall i sådant fall de båda staterna söka träffa överenskommelse om hur dessa naturtillgångar mest effektivt skall utnyttjas och hur avkastningen skall fördelas.

Som framgår av *art. 5* träder överenskommelsen i kraft så snart ratifikationsinstrumenten utväxlats.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår

riksdagen att godkänna överenskommelsen mellan Sverige och Norge om avgränsning av kontinentalsöckeln.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Margit Edström

Bilaga 1

**Överenskommelse
mellan Sverige och Norge om avgränsning
av kontinentalsockeln**

Regeringen i Konungariket Sverige
och regeringen i Konungariket Norge,

som beslutat att fastställa gränslinjen mellan de områden på kontinentalsockeln över vilka Sverige respektive Norge utövar suveräna rättigheter i fråga om utforskande och tillgodogörande av naturtillgångar, har enats om följande:

Artikel 1

Gränslinjen mellan de områden av kontinentalsockeln över vilka Sverige respektive Norge utövar suveräna rättigheter i fråga om utforskande och tillgodogörande av naturtillgångar skall i princip vara en mittlinje, som är så bestämd att varje punkt på denna befinner sig på lika stort avstånd från de närmaste punkterna på de baslinjer från vilka bredden på Sveriges respektive Norges territorialhav räknas.

Artikel 2

I överensstämmelse med den i artikel 1 bestämda principen men med vissa avvikelser för att uppnå en praktisk och ändamålsenlig sträckning av gränslinjen skall denna dragas mellan följande fem punkter:

1. Den västligaste punkten på den yttre gränsen för Sveriges sjöterritorium mot Norge. Punkten har följande koordinater:

58°54'50,2" N, 10°45'28,1" O.

2. Den punkt där gränslinjen enligt den internationella skiljedomen den 23 oktober 1909 angående fastställandet av en del av sjögränsen

**Overenskomst
mellom Norge og Sverige om avgränsning
av kontinentalsokkelen**

Regjeringen i Kongeriket Norge
og regjeringen i Kongeriket Sverige,

som har besluttet å fastlegge grenselinjen mellom de områder av kontinentalsokkelen som Norge, respektive Sverige, utøver høyhetsrett over når det gjelder utforskning og utnyttelse av naturforekomster, er blitt enige om følgende:

Artikkel 1

Grenselinjen mellom de områder av kontinentalsokkelen som Norge, respektive Sverige, utøver høyhetsrett over når det gjelder utforskning og utnyttelse av naturforekomster, skal i prinsippet være en midtlinje, som er bestemt slik at hvert punkt på denne befinner seg i like stor avstand fra de nærmeste punkter på de basislinjer som bredden av Norges, respektive Sveriges, ytre territorialfarvann beregnes fra.

Artikkel 2

I overensstemmelse med det prinsipp som er fastsatt i artikkel 1, men med visse avvikelser for å oppnå en praktisk og formålstjenlig opptrekning av grenselinjen, skal denne trekkes mellom følgende fem punkter:

1. Det vestligste punkt på den ytre grensen for Sveriges sjöterritorium mot Norge. Dette punkt har følgende koordinater:

58°54'50,2" N, 10°45'28,1" E.

2. Det punkt der grenselinjen i henhold til den internasjonale voldgiftsdom av 23. oktober 1909 angående fastsettelsen av en del av sjö-

mellan Sverige och Norge träffar den yttre gränsen för Norges sjöterritorium dragen på ett avstånd av en geografisk mil (7 420 meter) från den norska baslinjen, sådan denna bestämts i Kgl. resolusjon av 18. juli 1952 om fiskerigränsen syd for Træna (Norsk Lovtidend, 1952, 2. avd., side 824 flg.). Punkten har följande koordinater:

58°53'34,0" N, 10°38'25,0" O.

3. Skärningspunkten mellan en linje dragen på ett avstånd av 12 nautiska mil från nämnda norska baslinje och en linje dragen på ett avstånd av 12 nautiska mil från den svenska baslinjen, sådan denna bestämts i Kungl. kungörelsen den 3 juni 1966 med närmare bestämmelser om beräkningen av Sveriges sjöterritorium (Svensk författningssamling nr 375). Punkten har följande koordinater:

58°45'41,3" N, 10°35'40,0" O.

4. Punkten har följande koordinater:

58°30'41,2" N, 10°08'46,9" O.

5. Punkten har följande koordinater:

58°15'41,2" N, 10°01'48,1" O.

Positionerna för ovanstående fem punkter har definierats i förhållande till European Datum (Första utjämnings, 1950).

Gränslinjen drages mellan punkterna 1, 2 och 3 som räta linjer (kompasslinjer) och mellan punkterna 3, 4 och 5 som storsirkelbågar.

Artikel 3

Positionerna för de i artikel 2 definierade punkterna 1—5 framgår av bifogade sjökort (norskt sjökort nr 305), på vilket också inlagts den i samma artikel bestämda gränslinjen.

Artikel 4

Om naturtillgångar på havsbotten eller i dennas underlag sträcker sig på ömse sidor om den i artikel 2

gränsen mellom Norge og Sverige, skjærer den ytre grense for Norges sjöterritorium trukket i en avstand av en geografisk mil (7 420 meter) fra de norske grunnlinjer som er fastsatt i Kgl. resolusjon av 18. juli 1952 om fiskerigränsen syd for Træna (Norsk Lovtidend, 1952, 2. avd., side 824 flg.). Dette punkt har følgende koordinater:

58°53'34,0" N, 10°38'25,0" E.

3. Skjæringspunktet mellom en linje trukket i en avstand av 12 nautiske mil fra de nevnte norske grunnlinjer og en linje trukket i en avstand av 12 nautiske mil fra de svenske basislinjer som er fastsatt i Kungl. kungörelsen den 3 juni 1966 med närmare bestämmelser om beräkningen av Sveriges sjöterritorium (Svensk författningssamling nr 375). Dette punkt har följande koordinater:

58°45'41,3" N, 10°35'40,0" E.

4. Dette punkt har följande koordinater:

58°30'41,2" N, 10°08'46,9" E.

5. Dette punkt har följande koordinater:

58°15'41,2" N, 10°01'48,1" E.

Posisjonene for de ovennevnte fem punkter er definert i forhold til European Datum (Første utjevning 1950).

Grenselinjen trekkes mellom punktene 1, 2 og 3 som rette linjer (kompasslinjer) og mellom punktene 3, 4 og 5 som storsirkelbuer.

Artikkel 3

Posisjonene for de i artikkel 2 definerte punkter 1—5 framgår av vedlagte sjökort (norsk sjökort nr. 305) på hvilket også er inntegnet den i samme artikkel fastsatte grenselinje.

Artikkel 4

Dersom naturforekomster på havbunnen eller i dennes undergrunn strekker seg på begge sider av den

bestämda gränslinjen och de naturtillgångar som finns på den ena statens område av kontinentalsockeln helt eller delvis kan utvinnas från den andra statens område skall på endera statens begäran de båda staterna söka överenskomma om hur dessa naturtillgångar mest effektivt skall utnyttjas och hur avkastningen skall fördelas.

Artikel 5

Överenskommelsen skall ratificeras och ratifikationsinstrumenten utväxlas i Oslo.

Överenskommelsen träder i kraft den dag ratifikationsinstrumenten utväxlas.

Som skedde i Stockholm den 24 juli 1968 i två exemplar på svenska och norska språken, vilka båda texter äger lika vitsord.

För regeringen i
Konungariket Sverige

Torsten Nilsson

För regeringen i
Konungariket Norge

Henr. A. Broch

i artikkel 2 fastsatte grenselinje og de naturforekomster som finnes på den ene stats område av kontinentalsokkelen helt eller delvis kan utvinnes fra den annen stats område, skal, på begjæring fra en av statene, de to stater søke å komme til enighet om hvorledes disse naturforekomster mest effektivt skal utnyttes og hvorledes avkastningen skal fordeles.

Artikkel 5

Overenskomsten skal ratifiseres og ratifikasjonsinstrumentene utveksles i Oslo.

Overenskomsten trer i kraft den dag ratifikasjonsinstrumentene utveksles.

Utferdiget i Stockholm den 24. juli 1968 i to eksemplarer i norsk og svensk tekst. Begge tekster har samme gyldighet.

För regjeringen i
Kongeriket Norge

Henr. A. Broch

For regjeringen i
Kongeriket Sverige

Torsten Nilsson

